

Տ. ԵՂԻՇԷ ԱՐՔԵՊՍ. ԿԱՐՈՅԵԱՆ
1873-1943

Կը բաժնենք վիշտը Անթիլիասի սգաւոր Միաբանութեան եւ թեմի բովանդակ ժողովուրդին, մահուանը մէջ Կաթողիկոսական Տեղապան Կարոյեան Սրբազանի: Կարոյեան Սրբազանը ծնած էր 1873ին, Ստանա, Խարբերդցի ծնողներէ: 1884ին մտած Սսոյ Ժառանգաւորաց Վարժարանը ու 1891ին շրջանաւարտ եղած ու սարկաւագ ձեռնադրուած է: Եղած է ուսուցիչ, եւ վարդապետ ձեռնադրուելէն վերջ վարած թեմական պաշտօններ: 1909ին եպիսկոպոս ձեռնադրուած է Սահակ Կաթողիկոսի ձեռքով եւ մինչեւ տարագրութիւն՝ վարած Մայր Աթոռի Կաթող. Փոխանորդութիւնը: 1921էն մինչեւ Կիլիկիոյ պարպումը եղաւ Ատանայի առաջնորդ, որմէ վերջ անցաւ Կիպրոս:

1929ին Նշանակուեցաւ Լիբանանի Կաթող. Փոխանորդ: Հոգելոյս Սարաֆեան Կաթողիկոսի վախճանէն յետոյ ընտրուեցաւ Կիլիկիոյ Աթոռին Կաթող. Տեղապահ, եւ շուրջ երկու եւ կէս տարիներ վարեց զայն իր կարողութեանը չափով:

Հանգուցեալ Սրբազանը չեղաւ բեմի ու զրջի մարդը, ժողովրդականութիւն ալ չունէր, հակառակ իր տարիներուն եւ գործունէութեան. թէեւ զուրկ չէր շնորհներէ: Բայց իրողութիւն է խոստովանիլ որ իր տեղապահութեան վերջին այս երկու տարիներուն, հակառակ իր տարիքին եւ քայքայուած առողջութեան, կը ջանար իր լաւագոյնը ընել օգտակար ըլլալու մասնաւոր փութկոտութեամբ:

Սրբազանը կը մեռնի իր կարելին ըրած ըլլալու գոհունակութեամբ. իրաւունք չունինք մարդոցմէ պահանջելու իրենց ունեցածէն աւելին:

Հանգիստ իր հոգիին:

ԱՀՈՏ ՆՃԱՆԵԱՆ
1886-1943

Մարտ 28ին սրտի կաթուածէն իր յաւիտենական հանգիստը մտաւ Ս. Աթոռոյս երբեմնի հայերէն բաժնի դիւանապետ Պր. Աշոտ Նշանեան: Մահը վայրկեանական եղաւ այս ազնիւ ու հաւատարիմ պաշտօնեային, խնայելու համար կարծես իրեն այն տառապանքը զոր ինք բնաւ չխնայեց ինքզինքին իր պաշտօնին եւ ուրիշներուն յօժարակամ մատուցած ծառայութիւններուն մէջ:

Ժամանակէ մը ի վեր, հանգուցեալը, որ տէր չէր տոկուն առողջութեան մը, սրտի տկարութեան պատճառաւ հրաժարած էր դիւանատան յոգնեցուցիչ պարտականութենէն եւ պատրիարքարան կը մնար, Պատրիարք Սրբազան Հօր անձնական քարնութենէն եւ պատրիարքարանի տկարութեան եւ հանգստեան կոչուողի հանգատողարի պաշտօնով: Հակառակ իր տկարութեան եւ հանգստեան կոչուողի հանգամանքին, միշտ կը հետաքրքրուէր դիւանով, որուն կենդանի յուշատետրն էր, եւ վա-

գելու պատրաստ էր ամէն անգամ որ թուղթ մը կամ վաւերագիր մը փնտռուէր: Հիւանդութիւնը թէեւ դանդաղ բայց տակաւ առ տակաւ մաշեց զինք ու սպառեց իր կենսական ուժերը, բայց չմթազնեց երբեք անոր շէնշող ու զուարթ բնաւորութիւնը եւ մանաւանդ Ս. Աթոռոյ ծառայութեան յօժարակամ ու բարի հոգին:

Հանգուցեալի նկատմամբ հայրական սէր եւ գնահատանք ունէին Ս. Աթոռոյ վերջին շրջանի երեք պատրիարքներն ալ, մանաւանդ ներկայ Ամեն. Տ. Մեսրոպ Ս. Պատրիարք Հայրը, որուն հանդէպ փոխադարձաբար, հանգուցեալին սէրը մեծ էր, պաշտանք ըլլալու չափ:

Ս. Աթոռոյ սիրելի այս պաշտօնեան՝ Պր. Աշոտ Նշանեան ծնած է 1886ին Պրուսա, իր նախնական կրթութիւնը ստացած է հայրենի քաղաքին դպրոցներուն մէջ. ուսման շրջանը աւարտելէ վերջ օգնական եղած է իր հօրը Նշանեան Էֆէնտիին Պրուսայի առաջնորդարանի զիւանատան մէջ, որուն զիւանապետն էր իր հայրը:

1909ին Ս. Աթոռոյ միաբան Դանիէլ Վրդ. Յակոբեանի ընկերացած երուսաղէմ կուգայ, եւ վայելելով համակրանքը Միաբանութեան, իրեն կը յանձնուի Ս. Աթոռոյ զիւանի հայերէն բաժնի պատասխանատուութիւնը:

Անկէ յետոյ երեսուն տարիներ շարունակ համբերատար ու հաւատարիմ, անմասն ժրջանութեամբ կատարած է այդ սեւ աշխատանքը, գրաւելով սէրն ու յարգանքը Միաբանութեան եւ բոլոր անոնց, որոնց ընծայած է իր զուրգուրանքի քաղցրութիւն ունեցող ծառայութիւնները:

Պր. Աշոտ բնաւորութեամբ քաղցր, սիրտով բարի, ու իր գործին մէջ հաւատարիմ ու խղճամբիտ անձնաւորութիւն մըն էր: Յատկութիւններ՝ որոնք բառերով դիւրին չեն տարագուիր, այլ կը զգացուին մանաւանդ, երբ չկայ այլեւս զանոնք իր վրայ քաղցր բոյրերու նման կրող հոգին: Յատկութիւններ որոնք կը շեշտեն մարդուն ներքին արժանիքը, քրիստոնեան: Ու հոգիով աղքատ, հեզ եւ խաղաղ այս հոգին փնտռուած քրիստոնեայ տիպարին մարմնացումն էր: Մարդ մը որ կեանքէն ոչինչ կ'ուզէր, բայց յօժար եղաւ միշտ իր պաշտօնին, եւ բարեկամներուն տալու իր ամբողջ ունեցածը:

Պր. Աշոտ այն տիպարներէն էր որոնք կը ծնին կարծես մեր աշխարհի պայմաններէն տարբեր, եւ իբրեւ բարի ոգիներ մեզի կուգան իրենց անոյշ կեանքին լոյսն ու բոյրը բաշխելու:

Որքա՛ն կը պատշաճի բանաստեղծին խօսքը սիրելի Աշոտին «զիա՛րդ գեղեցկացոյց քեզ մահ, արար տարբելի»: Իրաւամբ իր յիշատակը միշտ անթառամ պիտի մնայ Ս. Աթոռոյ երախտաւորեալներու շարքին մէջ, վասնզի սիրով, նուիրումով եւ գեղեցկութեամբ լեցուն յիշատակները չեն մոռցուիր երբեք, հակառակ օրերու մշուշին եւ ժամանակի չարութեան:

Թաղման կարգը կատարուեցաւ Մարտ 29ին առտուան ժամը 10ին Ս. Յակոբայ Մայր Տաճարին մէջ, հանդիսապետութեամբ Լուսարարապետ Դեր. Տ. Կիրեղ Ծ. Վրդ. Իսրայէլեանի: Ներկայ էր ամբողջ Միաբանութիւնը իր կազմով, եւ ժողովուրդի հոծ բազմութիւն մը, որ եկած էր զուրգուրանքով շրջապատելու սիրելի Աշոտին դագաղը եւ զայն առաջնորդելու իր հանգիստին: Դամբանականը խօսեցաւ Հոգ. Տ. Սերովբէ Վրդ. Մանուկեան, գեղեցիկ դրուատականով մը պանծացնելով հանգուցեալին բարի, ազնիւ մարդուն, եւ Ս. Աթոռոյ հաւատարիմ պաշտօնեային յիշատակը: Մարմինը ամփոփուեցաւ Ս. Փրկչի ազգային գերեզմանատան մէջ:

Երանի՛ իր հոգիին: